

Återerövring & Försvarspress

– FC Barcelona vs. Real Madrid CF

Anders Wasserman

GYMNASTIK- OCH IDROTTSHÖGSKOLAN
Taktikanalys TR5 2011
Tränarprogrammet 2010-2013
Handledare: Mårten Fredriksson

SAMMANFATTNING

Syfte och frågeställning

Hur lång tid efter bollförlust inleds pressen på bollhållaren och på vilken del av planen?

Hur lång tid efter att pressen inleds vinner laget tillbaka boll – och vart?

Finns det något samband mellan tidig press på bollhållare och möjlig bollvinst?

Metod

Videoanalys av matcher mellan Real Madrid CF och FC Barcelona i Primera Division och Champions League med hjälp av Interplay-sports Soccer 4.2.

Resultat

Resultatet visar att båda lagen inleder oftast pressen inom sekund efter förlust av boll, oftast centralt på offensiv planhalva. I 51 % för Real Madrid CF och 69 % för FC Barcelona leder detta till bollvinst, en bollvinst som då oftast sker på defensiv planhalva. FC Barcelona är betydligt snabbare på att vinna tillbaka bollen än vad Real Madrid CF är. 34 % av gångerna vinner de tillbaka bollen inom fem sekunder att jämföras med Real Madrid CF's 18 % för samma tidsintervall. Det föreligger inget samband mellan tidig press på bollhållare och möjlig bollvinst.

Slutsats

Sammanfattningsvis kan sägas att attityden till att sätta press på motståndarens bollhållare efter förlust av boll är tämligen lika. Däremot är andelen bollvinster mycket större och de sker snabbare för FC Barcelona än för Real Madrid CF varvid vidare forskning bör studera de faktorer som är avgörande för detta utfall.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. Inledning.....	4
1.2 Bakgrund.....	4
1.3 Syfte och frågeställningar.....	4
2. Metod	5
2.1 Begrepp	5
3. Resultat.....	6
4. Diskussion	9
Käll- och litteraturförteckning.....	12

Bilaga 1 Käll- och litteratursökning

Tabell- och figurförteckning

Figur 1. Real Madrid – tid (s) innan pressen inleds.

Figur 2. FC Barcelona – tid (s) innan pressen inleds.

Figur 3. Real Madrid – vart inleds pressen.

Figur 4. FC Barcelona – vart inleds pressen.

Figur 5. Real Madrid – vart inleds pressen.

Figur 6. FC Barcelona – vart inleds pressen.

Figur 7. Real Madrid – tid (s) till bollvinst efter press.

Figur 8. FC Barcelona – tid (s) till bollvinst efter press.

Figur 9. Match 1. Real Madrid – vart sker bollvinst.

Figur 10. Match 2. Real Madrid – vart sker bollvinst.

Figur 11. Match 3. Real Madrid – vart sker bollvinst.

Figur 12. Match 1. FC Barcelona – vart sker bollvinst.

Figur 13. Match 2. FC Barcelona – vart sker bollvinst.

Figur 14. Match 3. FC Barcelona – vart sker bollvinst.

Tabell 1. Real Madrid. Press på bollhållare (PI) samt bollvinst (BV).

Tabell 2. FC Barcelona. Press på bollhållare (PI) samt bollvinst (BV).

1. Inledning

Detta projekt ingår i kursen Träningslära II (7,5 hp) vid Gymnastik- och idrottshögskolan i Stockholm. Projektet innehåller en deskriptiv studie på återerövringsspelet FC Barcelona och Real Madrid CF bedriver.

1.2 Bakgrund

Efter genomförd litteratursökning fann denna studie att den tidigare idrottsvetenskapliga forskningen inom detta område är tämligen sparsam. Däremot finns det ett stort utbud av utbildningsmaterial i form av litteratur.

Lucchesi (2003) definierar försvarspress som en kollektiv taktisk handling utförd när motståndaren har bollen. Dess syfte är att försvåra för motståndaren att ha ett ordnat anfallsspel genom att begränsa den bollhållande motståndarens tid och utrymme, vilket i förlängningen gör det lättare att vinna tillbaka bollen.

Andersson och Ericson (2007) menar att försvarspressens huvudsyfte är att vinna boll, annars ska den verka för att vinna tid så att fler av det försvarande lagets spelare hinna komma hem på försvarssida. Sekundära avsikter kan vara likt de Lucchesi (2002) beskriver ovan, samt att den kan utföras med avsikt att styra motståndaren mot en specifik yta som är till fördel för det egna laget.

Lucchesi (2003) menar att en tränare bör klargöra en strategisk plan i defensiven som innehåller:

- Vid bollförlust – När inleds pressen (direkt eller samla ihop)
- Vilken del av planen pressen ska inledas
- Vilken teknik som oftast ska användas (markering, understöd, täckning etc.)
- Till vilka delar av planen laget ska styra motståndaren
- Identifiera vilka lösningar det finns på de mest frekventa situationerna

1.3 Syfte och frågeställning

Med Lucchesis (2003) strategiska plan som utgångspunkt vill denna studie ta reda på:

- 1) Hur lång tid efter bollförlust inleds pressen på bollhållaren och på vilken del av planen?
- 2) Hur lång tid efter att pressen inleds vinner laget tillbaka boll – och vart?
- 3) Finns det något samband mellan tidig press på bollhållare och möjlig bollvinst?

1.4 Metod

Videomaterialet består av lagens båda möten i Primera Division och det första mötet i UEFA Champions League säsongen 2010/2011. Filerna är i avi.-format och har analyserats och kategoriserats i Interplay-sports Soccer 4.2. Variablerna studien har valt sig att använda är:

- Återerövring eller försvar mot etablerat anfall (när motståndarens målvakt har boll)
- Tid till press
- Presszon djupled
- Presszon sidled
- Tid till bollvinst
- Yta för bollvinst

1.4.1 Begrepp

Studien har använt sig av följande uttryck, där de flesta definitionerna har hämtats från Svenska Fotbollförbundets utbildningsmaterial för tränarlicens UEFA B:

Försvarssida: När försvarsspelaren placerar sig mellan: a) motspelaren och det egna målet – försvarssida om motståndaren, b) mellan motståndarlagets bollhållare och det egna målet – försvarssida om boll.

Återerövringsspel: När bollhållande lag förlorar bollen och arbetar för att ta tillbaka den.

Press: När en spelare i det försvarande laget attackerar motståndarens bollhållare inom ett avstånd på tre meter samtidigt som han befinner sig på försvarssida om boll.

Bollvinst: När försvarande laget vidrör bollen och ingen motståndare är inne i press, alternativt när det försvarande laget rör bollen tre efterföljande gånger (därefter ses de som bollhållande).

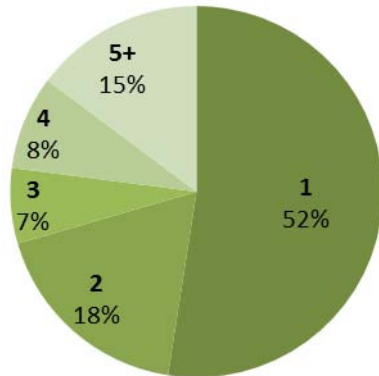
Markering: Att befinna sig så nära en motståndare att man kan bryta en passning eller vinna bollen – närmarkering. Att befinna sig på – och prioritera – försvarssida om sin motståndare, men inte så nära att man utsätter sig för risken att själv bli passerad av en eventuell passning till den som markeras – avståndsmarkering. Därmed fyller spelaren både en täckande och markerande funktion.

Understöd: När en försvarsspelare hjälper den medspelare som pressar motståndarens bollhållare. Om den som pressar blir överspelad, ska den som ger understöd direkt kunna ingripa för att kunna bryta.

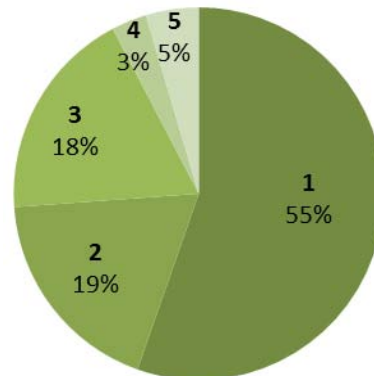
Täckning: En gardering i försvarsspelet som innebär att bevaka sådana ytor som är attraktiva för motståndaren.

2 Resultat

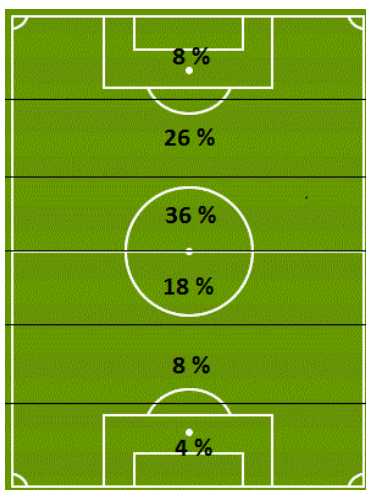
2.1 Hur lång tid efter bollförlust inleds pressen på bollhållaren och på vilken del av planen?

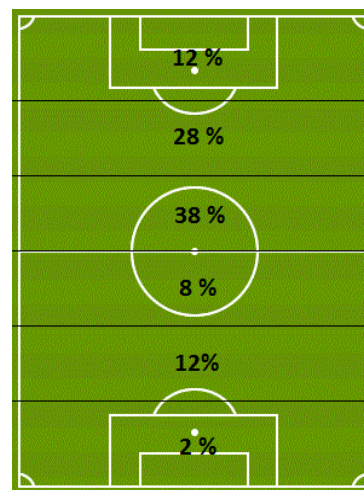
Figur 1. Real Madrid – tid (s) innan pressen inleds

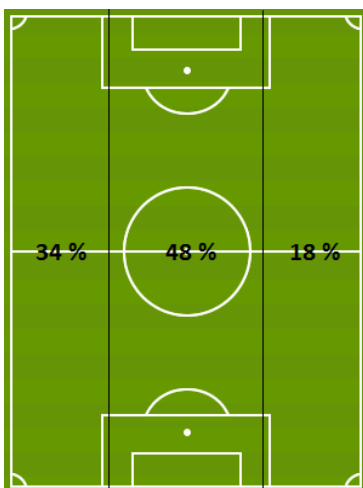
Figur 2. FC Barcelona – tid (s) innan pressen inleds

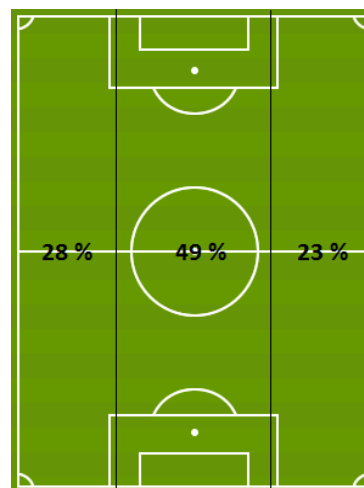
Figur 3. Real Madrid – vart inleds pressen

Figur 4. FC Barcelona – vart inleds pressen

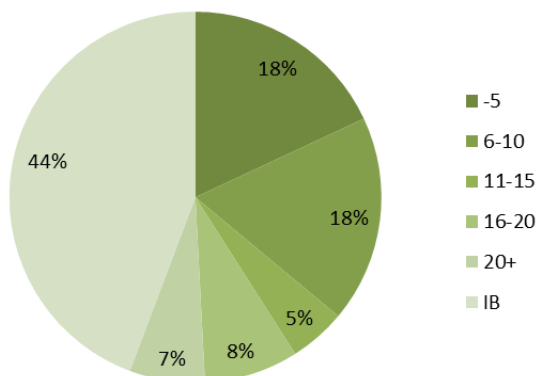

Figur 5. Real Madrid – vart inleds pressen

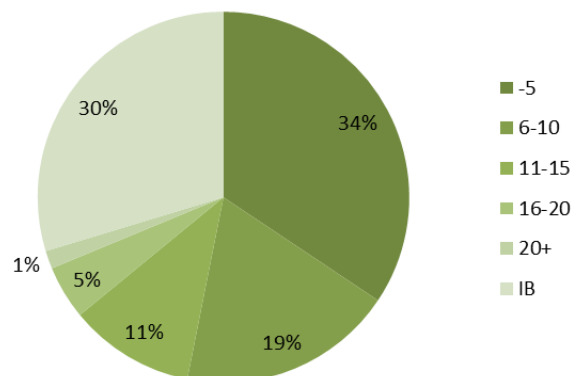

Figur 6. FC Barcelona – vart inleds pressen

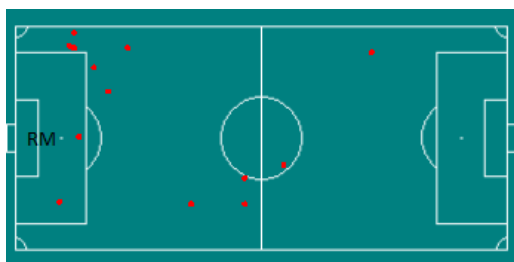
2.2 Hur lång tid efter att pressen inleds vinner laget tillbaka bollen – och vart?

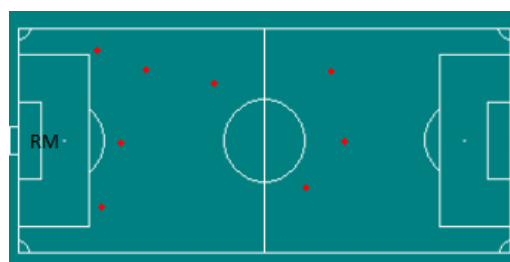
Figur 7. Real Madrid – tid (s) till bollvinst efter press. IB står för ingen bollvinst.

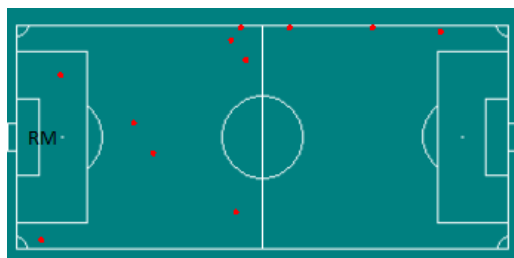
Figur 8. FC Barcelona – tid (s) till bollvinst efter press. IB står för ingen bollvinst.

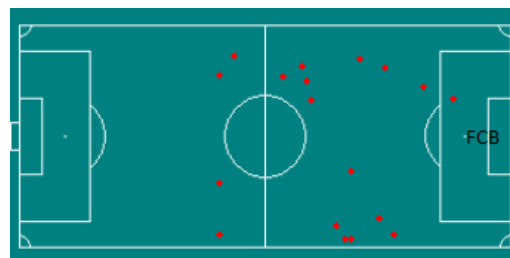
Figur 9. Match 1. Real Madrid – vart sker bollvinst.

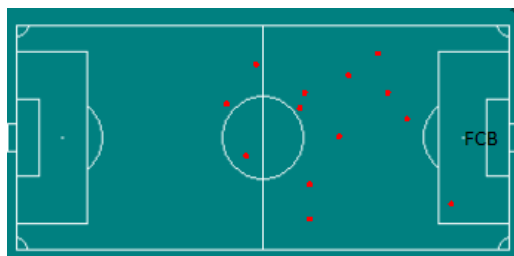
Figur 10. Match 2. Real Madrid – vart sker bollvinst.

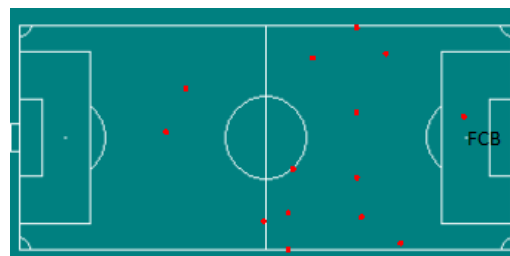
Figur 11. Match 3. Real Madrid – vart sker bollvinst.

Figur 12. Match 1. FC Barcelona – vart sker bollvinst.

Figur 13. Match 2. FC Barcelona – vart sker bollvinst.

Figur 14. Match 3. FC Barcelona – vart sker bollvinst.

2.3 Finns det något samband mellan tidig press på bollhållare och möjlig bollvinst?

Tabell 1. Real Madrid. Antalet situationer där laget sätter press på bollhållare efter bollförlust samt hur länge det dröjer (PI), samt vid hur många tillfällen detta leder till bollvinst (BV). Definitionen av pressavstånd studien använder sig av ger utrymme för tolkningsfrågor då det inte finns någon kalibreringsskala att tillgå och på så vis har avstånden mätts med ögonmått. Det 61 återerövringssituationer som uppstod för Real Madrid CF kan mätas med de 40 situationer där de fick försvara sig samlat då FC Barcelonas målvakt var bollhållare (hemåttspel där målvakten behandlade bollen med fötterna är här inte inräknat).

	(s)	1	2	3	4	5+	T
PI	RM	32	11	4	5	9	61
BV		16	7	-	4	4	31
%		50%	64%	0%	80%	44%	51%

Tabell 2. FC Barcelona. Antalet situationer där laget sätter press på bollhållare efter bollförlust samt hur länge det dröjer (PI), samt vid hur många tillfällen detta leder till bollvinst (BV). Definitionen av pressavstånd studien använder sig av ger utrymme för tolkningsfrågor då det inte finns någon kalibreringsskala att tillgå och på så vis har avstånden mätts med ögonmått. Det 65 återerövringssituationer som uppstod för FC Barcelona kan mätas med de 34 situationer där de fick försvara sig samlat då Real Madrid CF's målvakt var bollhållare (hemåttspel där målvakten behandlade bollen med fötterna är här inte inräknat).

	(s)	1	2	3	4	5+	T
PI	B	36	12	12	2	3	65
BV		25	8	8	2	2	45
%		69%	67%	67%	100%	67%	69%

3 Diskussion

Resultatet visar att de båda lagen en övervägande del av situationerna sätter press på motståndarens bollhållare redan efter en sekund efter de förlorat bollen, vilket får anses som väldigt snabbt. Att pressen efter bollförlust framför allt inleds på den offensiva planhalvan får anses som ett väntat resultat då motståndarförsvaret ofta är i numerära överlägen på sin egen planhalva, vilket leder till att det bollhållande laget då löper störst riska att förlora bollen på den delen av planen. Då anfallsspelet tenderar att utspela sig centralt får även resultatet att återerövringen inleds centralt ses som ett väntat resultat. Att det är en så pass stor differens som 16 % i andel pressituationer mellan vänster och höger sida hos Real Madrid CF är anmärkningsvärt. En av faktorerna kan ligga i laguppställningen, där *Cristiano Ronaldo* innehar positionen som högeryttermittfältare. Portugisen är väldigt offensivt orienterad och de troliga är att han antingen instrueras till eller negligerar sina defensiva åtaganden. Detta går även att se i antalet bollvinster för Real Madrid CF, där en majoritet av dessa sker på deras vänstra sida. *Angel Di Maria*, Real Madrid CF's vänsteryttermittfältare, observerades under analysens gång vara väldigt duktig i återerövringsspelet.

De båda spanska jättarna skiljer sig inte nämnvärt i när och var pressen inleds, däremot skiljer de sig i andelen bollvinster efter det att pressen har inletts, samt hur fort bollvinsterna sker. Anledningen till detta kan ligga i klubbens försvarsstrategi, anfallsstrategi och klubbens identitet. En del av FC Barcelonas identitet och därmed även deras spelstil är *kvalitéer i lagets tjänst* (Vilà, 2011), vilket är en social aspekt där samtliga arbetar för laget och ingen individ är större än klubben. Studiens resultat visar utan ytterligare analys att FC Barcelona är betydligt bättre i återerövringsspelet än Real Madrid CF.

Antalet återerövringstillfällen var 126 st. jämfört med de 76 st. samlade försvarssituationer som uppkom när bollen var i målvaktens ägo. Detta åskådliggör att behovet av en väl utarbetad strategi kring återerövringsspel är väl så viktigt, om inte viktigare, som att vara välorganiserade i ett samlat försvarsspel. Inte minst för tränarna kan detta vara viktig kunskap att ta med sig när det gäller säsongplanering, strategi och träningsinnehåll.

Studiens validitet är god, men ett större observationsmaterial skulle ge en större säkerhet i resultatet. Då Real Madrid CF fick en spelare utvisad i varje match kan detta ha påverkat resultatet mot en sida det inte skulle ha gjort om båda lagen hade haft samtliga spelare på planen. Studiens reliabilitet är desto svagare, då matchbilderna som har använts även innehåller reprisbilder från producenten på tidigare situationer. Dessa reprisbilder har i vissa

situationer påverkat möjligheten till att avgöra det verkliga skeendet på planen och gjort ett antal situationer svårbedömda, då de spelas upp under spelets gång.

Sammanfattningsvis kan sägas att andelen bollvinster är mycket större och sker snabbare för FC Barcelona än för Real Madrid CF varvid vidare forskning bör studera de faktorer som är avgörande för detta utfall. En analys av hur de olika försvarsstrategierna skiljer sig åt i hur de prioriterar teknikerna press, understöd, täckning och markering d v s om det är positionsförsvar eller markeringsförsvar lagen bedriver. En annan aspekt att forska vidare i är i fall lagens olika anfallsstrategier möjliggör en ökad möjlighet till en snabbare återerövring av boll, då det avgör hur stort antalet spelare är i den angränsade ytan till situationen där bollen förlorades. En tredje djupare aspekt att forska vidare i är hur de båda klubbarnas identiteter, samt de sociala och kulturella faktorerna som präglar deras historia, påverkar deras strategi i allmänhet och deras arbetssätt i försvar i synnerhet.

Käll- och litteraturförteckning

Andersson, Bo, Ericson, Håkan (2007) Spelförståelse, *Fotbollens tränarutbildning Bas*, Svenska Fotbollsförlaget AB.

Lucchesi, Massimo (2003) Pressing, *Reedswain Publishing*.

Vilà, Joan (2011) Power Point-presentation. FC Barcelona – Innehåll i teknifieringsfasen 14-18 år, *Soccer Services i samarbete med Coachencamps*. Stockholm

Bilaga 1

Litteratursökning

Syfte och frågeställningar:

Med Lucchesis (2003) strategiska plan som utgångspunkt vill denna studie ta reda på:

- 1) Hur lång tid efter bollförlust inleds pressen på bollhållaren och på vilken del av planen?
- 2) Hur lång tid efter att pressen inleds vinner laget tillbaka boll – och vart?
- 3) Finns det något samband mellan tidig press på bollhållare och möjlig bollvinst?

Vilka sökord har du använt?

Soccer tactics, defense soccer, defensive soccer, pressing soccer, marking soccer, ball possession soccer, game plan soccer, strategy soccer, soccer transition

Var har du sökt?

Sport Discus, Google Scholar

Sökningar som gav relevant resultat

Kommentarer

Det upplevdes som svårt att hitta relevant forskning för studien.